

האמצעיית למטה, כאילו הם בתחתונה, ונמצא שגם התחתונה נחשבת כיש בה ארבעים סאה.

ורבי יוחנן היה סבור, שכמו כן הכל מודים, שמטבילים גם בעליונה, שיש בה עשרים סאה, כי החרדלית מחברת את האמצעיית לעליונה, ואומרים גוד אסיק כלומר משוך מי האמצעיית למעלה, כאילו הם בעליונה, ונמצא שגם העליונה נחשבת כיש בה ארבעים סאה.

אולם מצינו ברייתא, בה מבואר, שזו דעת רבי מאיר בלבד, אבל רבי יהודה חולק עליו, ואומר, שאין אומרים גוד אסיק להחשיב את מי האמצעיית כאילו עולים לעליונה, ולפיכך אין מטבילים בעליונה.

בגדי הקל טמאים לחמור ממנו

מדרסו של הזב [כגון מושבו ומשכבו], אב הטומאה הוא, ומטמא אדם וכלים. וחכמים אמרו, שבגדים של קל, הרי הם אצל החמור ממנו בחזקת טמאים טומאת מדרס^א.

א. בגדי עם הארץ שאינו נזהר מטומאה, **מדרס** הם לפרושים, הם הנוהרים לאכול חולין שלהם בטהרה.

ב. בגדי פרושים, מדרס הם לאוכלים מעשר שני.

ג. בגדי אוכלי מעשר שני, מדרס הם לכהנים האוכלים תרומה.

שתי המעלות הנ"ל הן כדעת חכמים. אבל רבי מאיר חולק, ואומר שמעשר, שני הרי הוא כחולין, ובגדי פרושים טהורים למעשר שני, ואינם מדרס אלא לאוכלי תרומה.

ד. בגדי אוכלי תרומה, מדרס הם לאוכלים קדשים. וכן אמרו, יוסף בן יעזר היה חסיד שבכהונה, והיתה מטפחתו מדרס לקודש.

ה. בגדי אוכלי קדשים, מדרס הם למתעסקים במי חטאת. וכן אמרו, יוחנן בן גודגאד היה אוכל על טהרת הקודש כל ימיו, והיתה מטפחתו מדרס לחטאת.

דף כ'

חולין שנעשו על טהרת הקדש

כבר נתבאר, שיש חילוק בין חולין ותרומה וקדשים. החולין יש בהם רק וולד ראשון ושני לטומאה, [כלומר חולין שנגעו בשרץ, נעשו ראשון לטומאה, וחולין אחרים שנגעו בראשונים, נעשו שני לטומאה, אבל חולין נוספים שנגעו בשניים, טהורים הם]. **והתרומה, יש בה גם וולד שלישי לטומאה,** [שאם נגעה תרומה בשני לטומאה, נעשית שלישי לטומאה, אבל תרומה אחרת שתגע בזו, אינה נפסלת]. **וקדשים יש בהם גם וולד רביעי לטומאה,** [שאם נגעו בשלישי לטומאה נעשו רביעי לטומאה].

ונחלקו חכמים, מה דין חולין שנעשו על טהרת הקודש, הם חולין אצל אדם שרגיל להיזהר בחולין שלו, להישמר בטהרתם כאילו היו קדשים, [כדי להרגיל עצמו ובני ביתו להיות זהירים בטהרת קדשים].

^א וכל אלו מעלות מדברי סופרים, שאמרו שאין שמירת טהרתן של אלו חשובה שמירה אצל אלו, ומתוך שהן אלו אצל אלו, כאילו לא שמרוה, וגזרו בהן בבגדיהן, שמא ישבה בהן אשתו נדה, והרי הן מדרס הנדה. [רש"י].

צריכים טבילה אלא מדברי חכמים, כגון מי שהיה אונן או מחוסר כיפורים, שהצריכוהו חכמים טבילה לאכול בקדשים, באלו בלבד אמר רבי יהודה, שמועיל חיבור המים שעל גוף הראשון שרגלו במים, להחשיב את המקווה שלם לטבילת השני, וחכמים חולקים. **אבל טמאים גמורים מהתורה, הכל מודים בהם, שחיבור המים שעל גוף הראשון שרגלו במים, אינו מועיל להחשיב את המקווה שלם לטבילת השני.**

ודברים אלו הם כדעת רבי פדת, שאמר, שגם לענין כוונת טבילה, שהיא מעלה דרבנן, רק רבי יהודה מחשיב את זה שרגלו במים, כמי שלא יצא ויכול לשנות את כוונתו הראשונה. אבל חכמים חולקים, ואומרים, שמאחר שיצא מקצתו, שוב אינו משנה את כוונתו הראשונה.

ולשון שני אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב, שלא נחלקו חכמים ורבי יהודה אלא בטמאים גמורים מהתורה, ובאלו בלבד אמרו חכמים, שחיבור המים שעל גוף הראשון שרגלו במים, אינו מועיל להחשיב את המקווה שלם לטבילת השני, ורבי יהודה חולק. **אבל במעלות דרבנן, כלומר באותם שהם טהורים מהתורה, ואינם צריכים טבילה אלא מדברי חכמים,** הכל מודים בהם, שמועיל חיבור המים שעל גוף הראשון שרגלו במים, להחשיב את המקווה שלם לטבילת השני, וחכמים חולקים.

ודברים אלו הם שלא כדעת רבי פדת, שהרי לפי דברים אלו, במעלות דרבנן מודים חכמים, שיש להחשיב את זה שרגלו במים, כמי שלא יצא מהמים, ואם כן הוא הדין לענין כוונת הטבילה, כל זמן שרגלו של הטובל במים, יש להחשיבו כמי שלא יצא, ותועיל מחשבתו שתטהר הטבילה גם לדבר חמור יותר ממה שחשב תחילה.

הטבלת מחטים בראשו של היוצא מהמקווה

נתבאר, שלדעת רבי יהודה, מי שטבל, ועלה מהמקווה, **כל זמן שמקצתו במים,** כל המים שעליו נחשבים כמחוברים למי המקווה, ומועילים להשלימו, וענין זה נקרא גוד אחית, [=משוך והורד].

ומתחילה אמר רבי יוחנן, שכמו כן דעת רבי יהודה, שכשם שאנו אומרים גוד אחית, להחשיב את המים שעל גופו מחוברים למי המקווה שלמטה, **כמו כן אנו אומרים גוד אסיק** [=משוך והעלה], להחשיב את מי המקווה מחוברים למים שעל גופו, **והמטביל מחטים במי המקווה שבראשו, עלתה להם טבילה,** כמי שטבלו במקווה עצמו.

אולם מסקנת הגמרא, שרק לדעת רבי מאיר אומרים גם גוד אחית וגם גוד אסיק, אבל לדעת רבי יהודה, אומרים גוד אחית, ואין אומרים גוד אסיק.

שלוש גממיות בנחל

הר משופע שיש בו שלוש גומות זו תחת זו, **בעליונה עשרים סאה מים, ובתחתונה עשרים סאה מים, ובאמצעיית ארבעים סאה מים, וחרדלית, כלומר זרימת מים בין כולם, ומחברת את המים שבכל שלוש הגומות.**

מודים רבי יהודה ורבי מאיר, שמטבילים באמצעיית, שהרי יש בה ארבעים סאה.

וכמו כן מודים הם, שמטבילים בתחתונה, שיש בה עשרים סאה, כי החרדלית מחברת את האמצעיית לתחתונה, ואומרים גוד אחית, כלומר משוך מי